

Wyrok Zespołu Orzekającego Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim z dnia 3 lutego 2003 roku.

Teza:

- 1. Organ dyscyplinarny polskiego związku sportowego, przy orzekaniu w sprawach dopingowych powinien przyjąć zasadę odpowiedzialności obiektywnej, niezależnej od winy zawodnika.**
- 2. Kara dyskwalifikacji orzeczona wobec zawodnika, gdy jest proporcjonalna i adekwatna do wagi przewinienia, a także gdy jest wykonana w trybie natychmiastowym, może okazać się w rezultacie korzystna dla zawodnika, który może już wkrótce kontynuować karierę zawodniczą.**

Trybunał w składzie:

Przewodniczący - Andrzej WACH

Arbiter - Andrzej BACZEWSKI

Arbiter - Piotr SIKORSKI

Po rozpatrzeniu w dniu 3 lutego 2003 roku skargi zawodnika A. A. na decyzje (...) z dnia 18.11.2002 roku i 13.12.2002 roku w sprawie dyskwalifikacji w/w zawodnika na okres trzech miesięcy, poczynając od dnia 16.11.2002 roku oraz wymierzenia mu kary finansowej w wysokości 5.000 zł - działając na podstawie par. 105 i 106 Regulaminu Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim, w związku z art.98,100 i 355 k.p.c.

postanawia:

- 1) utrzymać w mocy zaskarżone decyzje w części dotyczącej kary trzymiesięcznej dyskwalifikacji orzeczonej wobec zawodnika,
- 2) uchylić zaskarżone decyzje w części dotyczącej nałożonej na zawodnika kary finansowej /pieniężnej/ w wysokości 5.000 zł i w tym zakresie postępowanie umorzyć,
- 3) zobowiązać (...) S.A. do zwrotu skarżącemu kwoty 250 zł tytułem częściowego zwrotu wpisu od skargi.

Uzasadnienie

W dniu 16.12.2002 roku (...) – A. A., działający przez pełnomocnika procesowego, zaskarżył decyzje dyscyplinarne wydane w I instancji w dniu 18.11.2002 roku i w II instancji w dniu

13.12.2002 roku przez (...) polegające na czasowej dyskwalifikacji na okres trzech miesięcy za stosowanie zabronionych środków farmakologicznych /efedryny/.

Zarzucając przedmiotowym decyzjom naruszenie przepisów prawa, skarżący wskazał na pogwałcenie par. 3 ust. 1, par. 9. par. 10 ust. 1 pkt 2,3 i 4 i par. 11 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów antydopingowych /Dz.U. Nr 114, poz. 1217/, oraz postanowień par. 3 ust. 3, 4, 5 i 7 i par. 12 ust. 1 pkt d i ust. 3 Regulaminu Dyscyplinarnego Rozgrywek (...). Podniósł w szczególności, iż niezgodnie z tymi przepisami nie wszczęto postępowania wyjaśniającego w sprawie, nie umożliwiono obwinionemu wypowiedzenia się odnośnie stawianych mu zarzutów, nie podano pełnej podstawy prawnej nałożonej kary, jak również dopuszczono się zaniedbania w zakresie sporządzenia z urzędu uzasadnień orzeczeń I i II instancji. W ten sposób zawodnik A.A. został - zdaniem skarżącego - pozbawiony prawa do obrony, co uzasadnia złożenie skargi do Trybunału Arbitrażowego PKOl, celem uchylecia przez jego Zespół Orzekający decyzji organów I i II instancji (...) i przekazania sprawy do rozpoznania organowi I instancji z zaleceniem przeprowadzenia całego postępowania.

Na rozprawie w dniu 3.02.2003 roku skarżący - podtrzymując zarzuty sformułowane w treści skargi - zmodyfikował swoje żądanie, domagając się alternatywnie zmiany zaskarżonych decyzji w zakresie 3-miesięcznej kary dyskwalifikacji, jak również nałożonej kary finansowej w wysokości 5.000 złotych, bądź nadzwyczajnego złagodzenia kar, na podstawie treści par. 6 cytowanego wyżej Regulaminu.

Przedstawiciele (...), działającej w ramach Polskiego Związku (...), nie stawili się na w/w posiedzenie Trybunału Arbitrażowego PKOl

W piśmie z dnia 13.01.2003 roku Główny Komisarz Ligi p. B.A. podniósł, iż organ I instancji nie wdrożył postępowania wyjaśniającego, gdyż okoliczności faktyczne sprawy nie budziły żadnych wątpliwości. Dodał także, że stosowany przez zawodnika specyfik z serii Extreme Trim nie jest lekiem dopuszczonym do obrotu w Polsce, lecz środkiem stosowanym do utrzymania wagi i kondycji.

Równocześnie zawiera efedrynę i wobec tego musi być traktowany jako środek dopingujący. Opierając się na wypowiedzi Prezesa Klubu (...) - Główny Komisarz Ligi podważył równocześnie zarzut skarżącego, iż lekarz klubowy nie wywiązywał się z obowiązków w zakresie informowania i profilaktyki ordynowanych środków leczniczych.

Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu ustalił następujący stan faktyczny: W dniu 26.10.2002 roku zawodnik A. A. został poddany po meczu (...), rozegranym w I., kontrolnym badaniom dopingowym. W próbce „A” wykryto obecność efedryny, pseudoefedryny, norefedryny i

katyny zaliczanych do grypy stymulantów, będących zabronionymi środkami farmakologicznymi.

Mając powyższe na uwadze, w dniu 18.11.2002 roku Główny Komisarz Ligi, działając jako organ I instancji, na podstawie par. 14 ust. 3, pkt 11 Regulaminu Dyscyplinarnego (...) zawiesił zawodnika A. A. na okres trzech miesięcy /począwszy od dnia 16.11.2002 roku/ oraz nałożył na niego karę finansową w wysokości 5.000 złotych.

W dniu 19.11.2002 roku obwiniony zawodnik zwrócił się do Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie o dokonanie analizy próbki odwoławczej „B”. W tym samym dniu pełnomocnik zawodnika złożył odwołanie /od decyzji PLK z 18.11.2002 roku/ do Komisji Odwoławczej (...) w wyniku rozpoznania którego sprawa została przekazana do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

W dniu 27.11.2002 roku Zakład Badań Antydopingowych Instytutu Sportu przeprowadził analizę próbki odwoławczej „B”, potwierdzając istnienie w organizmie zawodnika efedryny.

Mając na uwadze wyniki tej kontroli organ I instancji Polskiej Ligii (...) podtrzymał - w dniu 11.12.2002 roku - decyzję o nałożonych karach z dnia 18 listopada 2002 roku. W uzasadnieniu tej decyzji, Główny Komisarz Ligi podniósł m.in., iż nie jest racjonalny zarzut stawiany w piśmie członka Komisji Odwoławczej PL (...) p. Z. P., że nałożenie kary nastąpiło na podstawie badania wyłącznie próbki „A” przed zbadaniem próbki „B”. Z zaleceń Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie oraz Departamentu Sportu UKFiT wynika bowiem - zdaniem Głównego Komisarza Ligi - obowiązek powiadomienia w ciągu 14 dni o podjętych działaniach wyjaśniających i zastosowanych sankcjach. Tymczasem wynik badania próbki odwoławczej został dostarczony do (...) dopiero w dniu 6.12.2002 roku.

W dniu 13 grudnia 2002 roku Komisja Odwoławcza (...) rozpatrzyła sprawę zawodnika A. A., po zapoznaniu się z materiałami zebranymi przez Głównego Komisarza Ligi i po otrzymaniu wyników badań próbek „A” i „B” pobranych od zawodnika postanowiła utrzymać w mocy decyzje organu I instancji o nałożonych karach z dnia 18.11.2002 roku.

Trybunał Arbitrażowy do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim zważył, co następuje:

Z art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej /Dz. U. Nr 81 z 2001 poz. 889 z późn. zmian./ wynika, iż zawodnik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za stosowanie dopingu. Szczegółowe zasady tej odpowiedzialności /za naruszenie przepisów antydopingowych/ zawiera Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 września 2001 roku /Dz. U. Nr 114, poz. 1217/. Wydane ono zostało na podstawie art. 49 ust. 3 cyt. wyżej ustawy i jego postanowienia powinny być transponowane do regulaminów dyscyplinarnych polskich związków sportowych lub podmiotów, prowadzących z ich upoważnienia rozgrywki ligowe.

Zgodnie z art. 87 i art. 149 ust. 2 i 3 Konstytucji RP, rozporządzenia wydawane przez ministrów kierujących określonymi działami administracji rządowej należą do źródeł prawa powszechnie obowiązującego. Mogą one w szczególności określać sytuację prawną osób fizycznych i prawnych, uczestniczących w organizacji, uprawianiu i upowszechnianiu poszczególnych dyscyplin lub dziedzin sportu. Należy przyjmować, iż wskazane powyżej rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej stanowi de lege lata jedyną podstawę prawną do orzekania w Polsce sankcji dyscyplinarnych za stosowanie dopingu w sporcie.

Z tego punktu widzenia należy natomiast zauważyć, iż sytuacji obywateli czy osób prawnych nie mogą kształtować, nie ratyfikowane przez Polskę umowy międzynarodowe. Z art. 9 Konstytucji RP wynika, że Rzeczpospolita przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego. Rozwijając tę normę konstytucyjną art. 91 ustawy zasadniczej przyjmuje, iż tylko ratyfikowana umowa międzynarodowa, po jej ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw RP, stanowi część krajowego porządku prawnego i jest bezpośrednio stosowana, chyba że jej stosowanie jest uzależnione od wydania ustawy.

Gdyby Polska ratyfikowała Kodeks Antydopingowy Ruchu Olimpijskiego, z którego wynikają regulacje Międzynarodowej Federacji (...), przeniesione następnie do polskich rozgrywek ligowych, to wówczas par. 14 ust. 3 pkt 11/ Regulaminu dyscyplinarnego rozgrywek ekstraklasy męskiej oraz (...) upoważniałby (...) do wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie przepisów antydopingowych. Skoro jednak ratyfikacja powyższego Kodeksu nie nastąpiła, to wobec zawodników występujących w polskich ligach mogą być orzekane jedynie sankcje przewidziane w cyt. wyżej Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18.01.2001 roku. Stąd też Trybunał Arbitrażowy PKOl. postanowił uchylić nałożoną na (...) A. A. karę pieniężną w wysokości 5.000 złotych.

Zdaniem Zespołu Orzekającego, w sposób proporcjonalny do przewinienia została natomiast orzeczona wobec zawodnika kara 3-miesięcznej dyskwalifikacji. Znajduje ono w szczególności oparcie w treści par. 4 Rozporządzenia. Wynika z niego, iż w przypadku wykrycia po raz pierwszy w organizmie zawodnika obecności efedryny, fenylpropanolaminy, pseudoefedryny, kofeiny, strychniny lub związków pokrewnych - stosuje się karę od 1 do 6 miesięcy dyskwalifikacji, z uwzględnieniem par. 6.

Na gruncie tej ostatniej normy konstruowana jest już zasada odpowiedzialności subiektywnej, zakładająca m.in. świadome stosowanie przez zawodnika zabronionych środków farmakologicznych lub metod uznanych za dopingowe i przewidująca karę od 2 do 8 lat za użycie efedryny.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy wskazują, że organy I i II instancji (...) trafnie przyjęły zasadę odpowiedzialności obiektywnej, niezależnej od winy zawodnika, wynikającej z treści par. 4 omaw. Rozporządzenia.

Orzeczona wobec A. A. kara trzech miesięcy dyskwalifikacji jest proporcjonalna i adekwatna do przewinienia, a fakt jej wykonania w trybie natychmiastowym /zgodnie z par. 11 Rozporządzenia/ okazuje się w rezultacie korzystny dla zawodnika, który może już wkrótce kontynuować karierę (...). W tym stanie rzeczy trudno uznać za zasadne zarzuty stawiane przedmiotowym decyzjom przez skarżącego. Uzasadniały one w ogóle dopuszczalność rozpoznania sprawy ale nie można zgodzić się z twierdzeniem, iż uchybienia organów dyscyplinarnych (...), wiążące się np. z uproszczonym, ale istniejącym uzasadnieniem podejmowanych decyzji spowodowały pozbawienie prawa do obrony A.A.

Trybunał PKOl pragnie następnie zauważyć, iż zgodnie z par. 10 ust. 2 omaw. Rozporządzenia, organ dyscyplinarny zawiesza postępowanie wyjaśniające i dyscyplinarne, jeżeli zawodnik złoży, w terminie przewidzianym w przepisach odrębnych, odwołanie od wyniku kontroli antydopingowej. Pozostaje faktem, iż w niniejszej sprawie organy dyscyplinarne (...) nie działały zgodnie z powyższymi przepisami. Kierowały się - przewidzianą w par. 3 ust. 1 omaw. Rozporządzenia - wolą przekazania zawiadomienia o wyniku postępowania dyscyplinarnego Komisji do Zwalczania Dopingu w Sporcie nie później niż 21 dni po otrzymaniu wyników kontroli antydopingowej. Popełnione jednak przez te instancje uchybienia proceduralne nie działały w danym przypadku na niekorzyść obwinionego.

Mając powyższe okoliczności na uwadze postanowiono jak w sentencji.

Orzeczenie Trybunału Arbitrażowego PKOl. jest ostateczne.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu wydano na podstawie art. 98 i 100 kpc.